

De fijne kneepjes van het voorlezen

Voorlezen is leuk en nuttig. Maar hoe doe je dat eigenlijk, goed voorlezen? Hieronder vindt u de belangrijkste tips en trucs.

1. De allereerste vereiste is natuurlijk dat u vlot en makkelijk leest. Hoe meer leeservaring hoe beter. Veel zélf lezen dus. Ook het voorlezen aan uw eigen partner (variërend van de krant tot literaire verhalen) kan u helpen beter te leren voorlezen. Alle extra training is meegenomen. En het is nog leuk ook.

2. Kies boeken die zich goed laten voorlezen en laat de rest gewoon links liggen. U merkt snel genoeg wat lekker voorleest en wat niet. Kromme zinnen, lelijke woorden en ongemakkelijke ritmes herken je direct, als je voor jezelf – in de boekhandel of in de bibliotheek – een paar pagina's hardop voorleest voor jezelf.

3. Probeer tijdens het voorlezen al zo ver mogelijk vooruit te lezen, zodat u weet wat u kunt verwachten. Niets is zo vervelend als aan het eind van een zin erachter komen dat je hem op een andere toon had moeten voorlezen ("... lachte hij").

4. Wees niet bang om woorden of zinnen aan te passen tijdens het lezen. Lees dus gewoon iets anders dan wat er staat, als dat beter uitkomt voor het ritme of als u dat zelf mooier of grappiger vindt. Vertel zonodig een eigen verhaal bij de plaatjes.

5. Benut alle mogelijkheden van uw stem en zorg voor variatie in volume, snelheid en toonhoogte. Wissel af tussen hard en zacht, fluister als het spannend is, varieer tussen hoog en laag, snel en langzaam. Maar: overdrijf het niet. Gebruik liever niet te veel accenten.

6. Gebruik alleen "stemmetjes" als u dat goed kunt, en onthoud goed welke stem bij welk personage hoort. Anders wordt het al gauw verwarrend.

7. Een truc van professionele voorlezers – zoals Jan Meng, die talloze verhalen op CD heeft gezet – is om een zin te beginnen met het stemmetje dat daarbij hoort, en gaandeweg terug te keren naar de normale voorleestoon. Dan kun je het voorlezen veel langer volhouden, en vermijd je het tenenkrommende Jan-Klaassen-en-Katrijn-effect.

8. Houd contact met uw kind en probeer het te betrekken bij het voorlezen. Blijf niet gespannen in het boek turen maar probeer uw kind tussendoor aan te kijken. Lok reacties uit, stel af en toe een vraag, laat dingen in het boek aanwijzen, etc.

9. Lees een boek gedurende een bepaalde periode vaker voor. Kinderen houden van herhaling. Het herkennen van een verhaal geeft hen een gevoel van veiligheid en houvast. Verander bij bekende boeken bepaalde woorden. En kijk of uw kind de veranderingen opmerkt.

10. Roep nooit "Uit!" aan het einde van het boek. Het gaat er niet om het boek uit te krijgen, maar om de belevenis van het voorgelezen worden.

11. Lees nooit te lang voor in één sessie. Jonge kinderen kunnen nog niet zo lang stilzitten. Stop ermee als u merkt dat de aandacht verslapt.

12. Stop niet met voorlezen bij 6 jaar. Zelfs 12-jarigen (en ouder!) kunnen er nog van genieten om voorgelezen te worden.

Samenlezen

Voorlezen aan je kind is leuk en nuttig. In de jaren dat je kind nog niet kan lezen is het dé manier om je kind kennis te laten maken met boeken en verhalen. Je laat je kind ervaren hoe leuk (voor)lezen is. In groep 3 leren kinderen zelf lezen. Is voorlezen dan nog wel nodig? Is een veelgehoorde vraag. Het antwoord is volmondig ja. Zeker in de fase dat zelf lezen nog veel moeite kost, is het van belang dat je verhalen blijft voorlezen. Maar ook het zelf lezen van kinderen heeft oefening nodig. Immers, hoe meer je kind oefent, hoe beter het gaat lezen en hoe leuker het lezen wordt. Samenlezen met samenleesboeken is dan de ideale combinatie.

Samenlezen met samenleesboeken, de pluspunten op een rijtje:

- Leesoefening voor je kind
- Het is van groot belang dat kinderen vanaf groep 3 thuis oefenen met lezen. Veel kinderen die moeite hebben met lezen vinden dit niet leuk. Door afwisselend een stukje te lezen, krijgt je kind de helft van het verhaal 'cadeau' en kan het zonder eigen inspanning genieten van het verhaal. Toch blijft het zo ongemerkt toch veel oefenen
- Juiste leessnelheid en intonatie
- Doordat jij als ouder telkens een stukje van het verhaal leest, hoort je kind steeds wat een goede leessnelheid is. Langzaam maar zeker zal je kind zijn leessnelheid gaan verhogen. Ook hoort je kind hoe je leest. Bij het voorlezen van een vraag gaat je stem bijvoorbeeld omhoog. En als je een geheimzinnig stuk voorleest, ga je wat zachter praten. Zo leert je kind van jou hoe je met gevoel voor het verhaal kan voorlezen.

Motivatie

Samen lezen is gezellig en voelt niet als oefenen. Samen lezen is dus de ultieme manier om je kind gemotiveerd te houden om te lezen.

Leuke verhalen

Schrijvers van samenleesboeken kunnen in de stukjes die bedoeld zijn voor de ouders moeilijkere woorden en zinsconstructies kwijt. Hiermee kunnen ze het verhaal net wat leuker, grappiger, spannender maken dan op het niveau dat je kind kan lezen.

Woordenschat

Omdat de schrijvers van de samenleesboeken in de moeilijkere stukjes moeilijkere woorden kunnen gebruiken dan in de stukjes die je kind leest, pikt je kind snel nieuwe woorden op.

Samen praten over het verhaal

Als je samen een verhaal leest, kun je telkens na een hoofdstuk of na afloop van het verhaal samen over het verhaal praten. Een belangrijke activiteit die ervoor zorgt dat het lezen van verhalen niet blijft steken in leeskilometers maken, maar ook beleven wat je leest. Een houding die ervoor zorgt dat je kind een positieve houding ontwikkelt ten opzichte van lezen. Zorg ervoor dat dit napraten over het boek niet verandert in een overhoring door bijvoorbeeld te vragen wat er in het verhaal gebeurde. Samen praten over het verhaal moet gericht zijn op wat jij en je kind van het verhaal vinden, wat jullie van (het gedrag van) de hoofdpersoon vinden etc. Samen praten over verhalen is niet altijd makkelijk. Daarom vindt u als bijlage bij dit artikelje een lijstje met vragen die helpen bij het samen praten over verhalen. Met behulp van deze vragen kun je samen met je kind praten over de verhalen die jullie lezen.

Voordat je gaat lezen:

1. Lees de titel en kijk naar het plaatje op de voorkant van het boek. Waar denk je dat het verhaal over zal gaan?
2. Blader door het boek en bekijk de plaatjes. Wat denken jullie: wordt het een spannend, een grappig of een zielig verhaal?

Tijdens het lezen:

Praat tijdens het lezen van een verhaal regelmatig over wat jullie gelezen hebben.

1. Wat zouden jullie gedaan hebben als jullie de hoofdpersoon waren?
2. Met wie zou je bevriend willen zijn in het boek?
3. Komen er personages voor die lijken op iemand die jullie echt kennen?
4. Hoe denken jullie dat het verder gaat?

Na het lezen:

1. Welke hoofdpersoon vind jij het leukst / aardigst? Waarom?
2. Welke hoofdpersoon vind jij niet aardig en waarom niet?
3. Zijn er overeenkomsten tussen de hoofdpersoon en jou? Zo ja, welke? (bijvoorbeeld De hoofdpersoon is ook een jongen van 10 jaar etc)
4. Zou je zelf mee willen maken wat er in het verhaal gebeurt?
5. Welk cijfer zou je dit boek geven?
6. Als jij de schrijver van dit boek was, zou je het verhaal dan ook zo hebben laten aflopen?

7. Vind je de titel van dit boek goed bij het verhaal passen of zou jij het een andere titel hebben

gegeven?

8. Welk plaatje in het boek vind je het mooist / leukst?

9. waar heb je om moeten lachen (of huilen of waar werd je boos van?)

10. Wat vond je de grappigste zin uit dit boek?

10 Tips voor samenlezen

1. Lees liever elke dag samen 10 minuutjes, dan één maal per week een uur.

2. De stukjes die jij als ouder leest, lees je op een normaal tempo voor. Je kind hoeft deze stukjes niet bij te wijzen.

3. Laat je kind het boek kiezen dat jullie samen willen lezen. Dit zorgt er niet alleen voor dat het boek gekozen wordt dat de interesse heeft van je kind, maar zorgt er ook voor dat je kind niet het gevoel krijgt dat het 'van jou' moet lezen.

4. Bekijk vooraf het omslag en de titel en ga samen fantaseren waar dit boek over zou gaan.

Zo kun je ook halverwege even stoppen en voorspellen hoe het verhaal gaat aflopen. Beide activiteiten zorgen ervoor dat je kind actief betrokken wordt bij de inhoud van het verhaal.

5. Kies geen boek dat te moeilijk is voor je kind! Niets is zo demotiverend om telkens te merken dat het lezen niet lukt.

6. Heeft je kind moeite met een woord of een zin? Geef het de tijd om het stukje zelf te lezen. Is het echt te moeilijk dan kun je natuurlijk het moeilijke woord even voorzeggen. Een volgende keer dat dit woord weer voorkomt zal je kind het snel herkennen.

7. Maakt je kind een fout, wacht dan even met verbeteren. Meestal hoort je kind een stukje later in de zin dat het een fout gemaakt heeft en verbetert het zichzelf. Zo niet, dan kun je aan het eind van de zin samen nog even terugkijken.

8. Geef je kind complimenten!

9. Geef je kind nog meer complimenten

10. Word niet ongeduldig of geïrriteerd als het lezen niet zo goed gaat. Het is bijzonder demotiverend om te horen dat het niet goed gaat. Geef je kind liever complimentjes op die momenten die wel goed gaan!